

Transskription af:
Den yderste grænse
15:5 Jagten på den sidste gejrfugl

Vært: Bjørn Harvig

Medvirkende: Bent Lindow, palæontolog og geolog. Bent var i en årrække ansat på Statens Naturhistoriske Museum.

Redaktør: Troels Donnerborg

Intro: Du lytter til en podcast fra Nationalmuseets mediehus, Vores tid.

Bent Lindow: Velkommen til.

Bjørn Harvig: Hej Bent. Tak fordi jeg måtte komme.

Bent Lindow: Jo tak.

Bjørn Harvig: Neeeeej, hvor er det flot. Prøv at se her, narhvalstænder, dovendyr, bjørne og tigre og zebraer og en hel væg fyldt med de smukkeste sommerfugle. Ej, hvor er her smukt. Og det er formentlig bare et lille udvalg af, hvad der ligger hernede i skatkammeret.

Bent Lindow: Det er en lille lille lille bitte del af de enorme samlinger, som Statens Naturhistoriske Museum har, som bliver udstillet her.

Bjørn Harvig: Og så var det jo dit forslag, at vi skulle starte dagens afsnit netop hernede i samlingerne, og jeg har jo selvfølgelig gjort mig nogle tanker om hvorfor. Fordi i dag skal vi jo snakke om den uddøde gejrfugl.

Bent Lindow: Ja, så.

Bjørn Harvig: Er det den, vi har stående herovre?

Bent Lindow: Der har vi kalorius.

Bjørn Harvig: Ej, hvor er den fin. Fortæl hvad vi ser, Bent.

Bent Lindow: Jamen, vi står og kigger på en fugl, der overfladisk godt kan minde lidt om en pingvin. Den har denne her sorte krop og ryg, et sort hoved, et sort næb og så har den hvid fortil på brystet og store sorte fødder. Og når man så kigger nærmere på, så kan man se, at det er en pingvin. Det er nemlig en fugl. Den har bitte bittesmå vinger, i modsætning til pingvinerne, der har de her gode kraftige svømmeluffer. Så har den her for en halv meter høj fugl, nogle pænt små vinger.

Bjørn Harvig: Og så har jeg læst et sted, at der også her på museet findes rester dele af de to allersidste gejrfugle?

Bent Lindow: Netop lige ved siden af i forskellige sylte- og spritglas der flyder indvoldene. Der er tarmsystem, der er... Hvad hedder det? Der er faktisk et par øje æbler. Sådan lidt på størrelse med ping-pong bolde. Og indvoldene i ni sprit glas fra de sidste to gejrfugle i verden.

Bjørn Harvig: Wauw! Hold nu op. Og så er spørgsmålet Bent, inden vi afsløre for meget om hvordan de dele er kommet her til København og også hvor den fugl egentlig kom fra, så skal vi måske sætte os et sted, hvor vi kan tale lidt i ro og mag. Fordi der er jo folk hernede på udstillingen.

Bent Lindow: Det var en god idé. Lad os finde et stille sted.

Bjørn Harvig: Perfekt!

Musik: (sang)

Bjørn Harvig: Bent, vi har fundet et lidt lidt roligere kontor, vi kan optage i. Er det okay, at jeg lige introducerer?

Bent Lindow: Det er helt i orden.

Bjørn Harvig: Dagens afsnit... Fint. Dagens historie har et dyr som hovedperson. Gejrfuglen. Dagens skurk er mennesket. Det er historien om et dyrs uddøen, om menneskets grådighed, om

hvor hurtigt det egentlig kan gå for en art at forsvinde. Hvad var der sket med Gejrfuglen? Hvad ved vi om de to allersidste fugles endeligt? Og hvordan i alverden havnede dele af dem her i København? Tak fordi I stadigvæk lytter med derude. I denne sæson Den yderste grænse der dykker vi ned i fascinerende og fabelagtige historier, som knytter sig til nogle af de glemte og gemte genstande og skatte her på Statens Naturhistoriske Museum. Vi skal blive klogere på de folk og de ekspeditioner, der bragte dem hjem til Danmark og i dag, over for mig heroppe på kontoret, der sidder du Bent Lindow. Tak fordi du har sørget for, at vi kan være her.

Bent Lindow: Selv tak.

Bjørn Harvig: Du er palæontolog og geolog og var i en årrække ansat her på Statens Naturhistoriske Museum. Og så ved du en hel masse om Gejrfuglen. Fiskeren Sigurd sidder i en robåd med sine to kammerater, kæmper sig gennem bølgerne. Det er den 4. Juni 1944, og de vil finde verdens mest sjældne fugl, Gejrfuglen, som de fleste faktisk allerede anser for at være uddød. De har kurs mod den lille ø Eldey sydvest for Islands kyst. Havet raser, og vinden rusker, men fiskerne kender farvandet, og om lidt kan de lægge til ved øen. De har fået den vigtige opgave af en købmand i Reykjavik, som har forbindelserne i orden. For at skaffe ham et eksemplar af den sjældne Gejrfugl vil de blive fyrsteligt belønnet. Der skulle efter sigende være to levende fugle tilbage, og nogen skal jo bare finde dem. Og hvorfor skulle det ikke være Sigurd og hans kammerater? Bent, skal vi ikke starte med lige at høre, hvad det er, der fascinerer dig så meget ved Gejrfuglen?

Bent Lindow: Jamen min baggrund er faktisk, at jeg er som palæontolog er jeg ekspert i forhistoriske fugle, og nu er den her lidt ung i det, fordi det er jo for nylig uddød. Men Gejrfuglen er et eksempel og lidt skræmmende eksempel på, at en art kan overleve i millioner af år og igennem nogle af de værste klimaændringer på jorden. Og så i løbet af få hundrede år, så kan menneskelig overudnyttelse rovdraft fuldstændigt udslutte en art. De ældste fossile Gejrfugle, altså forhistoriske gejrfugle vi kender til. De går næsten 5 millioner år tilbage og er fundet i det østlige Nordamerika på østkysten af Nordamerika. Og deres efterkommere har altså overlevet flere alvorlige klimaændringer, herunder da istiderne for alvor begyndte for omkring 2,6 millioner år siden til engang i 1800-tallet, hvor menneskene så fik ram på dem. Og i fortiden eller den relative fortid, ved vi fra både fossile fund også fra arkæologiske fund, at Gejrfuglen har været vidt udbredt i Nordatlanten. Vi har dem nede fra Floridas kyst op over hele Nordamerikas østkyst, den nordlige Atlanterhavet og ned i Middelhavet, så de har været vidt udbredt, og til gengæld kan man se, hvordan Gejrfuglene, det var jo en stor, altså den. Den var klodset på land. Den kunne ikke gå særlig hurtigt, fordi den kunne ikke flyve med sine små 15 cm vinger, som altså stumper der ikke kunne noget som helst, men var en glimrende svømmer med sine store bagud-siddende fødder. Og så vidt vi kan se, så vidt vi ved, så gejrfuglene har nok ligesom så mange andre havfugle i familien, som den hører til, har dannet par for livet, og de rugede på ét æg ad gangen og har som regel boet på ret beskyttede klippeskær sammen med andre havfugle, hvor de naturlige rovdyr ikke kunne komme til at true dem.

Bjørn Harvig: Inden der så kommer det her modbydelige nye rovdyr, mennesket, som jo er den primære årsag til at gejrfuglen uddør. Har den en eller andre naturlige fjender, når du ser langt tilbage i tiden?

Bent Lindow: Jamen, det har den helt sikkert. Altså hvad hedder det, alle dyr og også en hvad hedder det, 5 kilo tung, næsten 75 cm lang, når den strakte sin hals ud fugl vil have naturlige fjender. Der er rovfugle, der sagtens kan tage den, havørne, sæler, hvad hedder det, spækhuggere og delfiner. Der skal man sige, der er rovdyr nok, der kunne tænkes at fange og æde sådan en. Men det vi kan se fra fra det historiske resultater, det andet deres ynglekolonier ligger på områder, hvor landrovdyr ikke kunne komme til, eller hvor havrovdyr ikke har kunnet nå dem.

Musik: (sang)

Bjørn Harvig: Oprindelige folk i Grønland og i Nordamerika har vel også jagtet denne fugl?

Bent Lindow: Ja, og det ved vi fra arkæologiske udgravninger af køkkenmødding i Nordamerika. I Arktis, hvor de grønlandske urbefolkning, der var før de nu nutidige grønlændere, men også fra, hvad hedder det, nordamerikanske nu uddøde, hedder det grupper af indfødte. De har jaget dem, de har spist dem. De er ikke særlig... De er ikke så almindelige i det. Men der er blandt andet et en grav fra fra Nordamerika, hvor man har fundet, hvor man i en grav også fandt 120 gejrfuglehoveder og næb, og det regner man på, at den person, der var blevet gravlagt her, har haft en en kappe af gejrfugleskind.

Bjørn Harvig: Wauw.

Bent Lindow: Men igen, det har ikke haft så stor en betydning, at det har udryddet gejrfuglene igen. Der har op til 1700-tallet, jamen, hvad hedder det, 1800-tallets begyndelse? Så har der været de her kæmpestore ynglekolonier, hvad hedder det, ud fra Newfoundland i I Nordamerika.

Bjørn Harvig: Så det er dyr, der har tilpasset sig rigtig fint, hvornår begynder det så at gå galt? Ved vi det?

Bent Lindow: Jamen, det begynder at gå galt. I samme øjeblik anatomisk moderne mennesker, Homo sapiens sapiens. Sådan nogle som os. De begynder at bevæge sig ind i Europa. Der kan man simpelthen følge, hvordan gejrfuglen stille og roligt forsvinder fra Europa. De bliver jaget. Vi har for eksempel omkring 120 arkæologiske fund af gejrfugl fra fra jægerstenalderen. Den del, der hedder, er det ærtebølletid, for mellem 5.000 og 4.000 år siden i Danmark rundt omkring. Og man kan simpelthen se stille og roligt, at de forsvinder. Og især i midten af 1500-tallet. Der er de sidste europæiske populationer af befolkninger udryddet. Og så er der altså nogle få rester. Fordi befolkningstætheden er lav omkring Island, omkring Grønland. Og så er der de her store store kerne kolonier ovre ved Newfoundland Island. Og så i 1497. Så er der europæiske fiskeskibe, der opdager, at ud fra Newfoundland er der kæmpestore fiskebanker. Der er baskiske hvalfangere fra Baskerlandet i Spanien, der opdager, at der er masser af gode hvaler hvaler deroppe. Og så er der også de her kæmpestore havfuglekolonier, hvor man kan skaffe sig hurtigt kød. Hvad hedder det, æg, og vigtigst af alt duen til at lave madrasser og puder og fore med. Og så begynder en massiv nedslagning.

Bjørn Harvig: Fedtet til brændsel og så videre, ikke?

Bent Lindow: Det hele altså... I nogle tilfælde har vi været rædselsvækkende øjenvidneberetninger fra fra 16 og 1700 tallet, hvor de nærmest koger, gejrfugle ved at brænde gejrfugle af og bruge gejrfuglene som brændsel til at koge fedtet og olien af de andre gejrfugle.

Bjørn Harvig: Og så er det en fugl, der ikke kan flyve, så den har også været desværre let at fange.

Bent Lindow: Ja, altså gode svømmere. Men inde på land, det kan vi også se i beskrivelserne. Jamen de er ikke specielt hurtige, de kan ikke flyve. Og så er der en meget væsentlig pointe. De får ét æg ad gangen, så det vil sige et gejrfugle par kan udrydde én unge pr ynglesæson ad gangen. Og det gør dem utrolig sårbare.

Bjørn Harvig: Hvornår begynder man at finde ud af, at det her er et dyr, der er truet?

Bent Lindow: Jamen, det begynder man allerede at blive klar over i slutningen af 1700-tallet og starten af 1800 tallet, hvor man faktisk begynder med lokal lovgivning i Storbritannien og også ovre i det, der på det tidspunkt er britisk Canada med forbud mod enten helt at jage gejrfuglene eller forbud mod at jage gejrfugle til visse formål. Det vil sige, man må ikke gå efter fuglen for dens skind, for dens fjer for eksempel.

Bjørn Harvig: Og så har vi paradokset, som jo lad os håbe på overhovedet ikke vil foregå i dag, at nu finder man ud af, at der er dyr, der er truet, og så i stedet for at man fælles beslutter nogle regler, der skal passe på de her dyr, så går museer rundt omkring i hele verden agurkos, og nu skal de begynde at have et eksemplar af det her dyr, der snart forsvinder.

Bent Lindow: Ja, og det er ikke kun museer, det private samlere på det her tidspunkt i 1800-tallet, der er det at have sin private samling af naturhistoriske genstande af naturalier, det kan være mineraler, det kan være sten, det kan være fossiler, dyr, planter, have sit eget herbarie-samling. Det er enten det er noget borgerskabet, især rige borgere, dele af borgerskabet og ikke kun fyrster gør og gejrfuglene. De er sjældne, og man har egentlig valget mellem jamen vi er klar over, at der er meget få tilbage af dem her, så enten kan vi passe rigtig godt på dem og sørge for, at de får ro, og de kan komme sig, og de kan. Hvad hedder det? Der kan blive flere af dem igen, eller vi kan skynde os at score nogle af de sidste eksemplarer før de helt helt væk.

Bjørn Harvig: Og det er jo helt absurd. Ja, så et et et farligt spørgsmål: Hvad er den danske rolle i det her? Hvad er Zoologisk Museums rolle? Fordi man sådan som jeg også husker historien, sætter man jo også ud og tænker vi skal også have nogle af de fugle her.

Bent Lindow: Ja, og man kan sige Zoologisk Museum og dets forgængere, og zoologisk Museum er faktisk en forgænger for Statens Naturhistoriske Museum i dag. Jamen, de har jo gode kontakter oppe i Island er på det tidspunkt en del af rigsfællesskabet, Grønland og i mindre grad. Men der er ikke så mange gejrfugle og så tætte gejrfuglekolonier oppe i Grønland, men især Island. Og man har gode kontakter. Så en stor del af de gejrfugle, der bliver sendt hjem, jamen de bliver fanget. Vi ved f.eks. 1832, hvor den ellers meget dygtige professor Johannes Reinhardt ved Zoologisk Museum han modtager 20 giver fugle, som er fanget på Eldey, der på det tidspunkt er fuglenes næst sidste holdepunkt, og der hvor den sidste jeg vil ikke engang sige en stor koloni findes. Og vi ved, at Reinhardt, en af dem, en af hans de giver fugle, han modtager direkte fra Island. Den indgår i museets samling, og så sælger han resten videre til samlere og til andre museer.

Bjørn Harvig: På baggrund af det vi snakkede om før han ved de her, de forsvinder måske snart. Nu skal jeg have fingrene i dem.

Bent Lindow: Han ved. Jep, de er sjældne, han har kontakterne, og han har netværket, så er det bare med at udnytte det.

Bjørn Harvig: Og så har vi jo dagen sådan tragiske, dramatiske højdepunkt, fordi vi er kommet til året 1844. Vi har en rejsende dansker, Carl Siemsen, som jeg husker er købmand oppe i Reykjavik. Han lover nogle lokale 300 kroner for en død eller levende gejrfugl.

Bent Lindow: Ja, og det, der egentlig er værre ved det, er, at man har folk, man har holdt øje med, gejrfuglene har på det tidspunkt nærmest haft koloni på en ø, der hedder Geirfuglasker, som er en lille vulkansk ø. Men den ender med at synke i havet, fordi det er sådan. Det er en ustabil, ligesom hvis man kan huske den. Nogle gange, når der er vulkanudbrud på Island, så opstår der en ny ø, og så forsvinder de igen, fordi de simpelthen er for små, og de bliver ikke vedligeholdt af natur, af lava og andet. Geirfuglasker var umulige at komme til for mennesker, så det var et godt sted at hver gang jeg fugl. Men den ø ender med at synke i havet af sig selv af naturlige årsager, og derefter flytter gejrfuglene over på den ø, der hedder Eldey, som faktisk heller ikke er nem at komme til, men man kan dog komme op på den.

Bjørn Harvig: Det er den sydvestlige kyst, islandske kyst.

Bent Lindow: Og i 1830, der søger den gode lille ø Geirfuglasker, den er sunket i havet, og fuglene tilpasser sig. De flytter over til alle dage, og så tager man jævnlige derover og i 1831, der tager man 24 fugle i 1840, der fanger man kun 3, og så holder man en pause, fordi der ser ikke ud til at være gejrfugle på Eldey, men så i 1844 er der nogen der opdager, at der faktisk er to fugle på Eldey? Og det er der Carl Siemsen, han udsætter direktør sin dusør.

Bjørn Harvig: Det er jo et uhørt højt beløb for en islandsk fisker tilbage i 1844. 300 kr. pr fugl.

Bent Lindow: Og så kan man jo så tænke på med hvad melleghandleren senere, Siemen og de andre par har lagt oveni, inden.

Bjørn Harvig: De har sat en nul bagpå, ikke?

Bent Lindow: I hvert fald.

Bjørn Harvig: Nej! Hvad ved vi om den... Hvad ved vi om den dag?

Bent Lindow: Jamen, vi har faktisk. Vi har ikke en dagbogs øjenvideberetning. Men, men hvad hedder de tre islændinge, der tager derover, den ene af dem, Sigurdr Islefsson han fortæller senere den engelske naturhistoriker John Wolley historien om den fjerde juni 1844, hvor de sidste gejrflugle bliver, ja, I kan selv høre.

Bjørn Harvig: Ja, det må du meget gerne læse op så.

Bent Lindow: Sigurd og Hans, hvad hedder det, to kollegaer, to bekendte de sejler over, roer over til Eldey og går i land. "Klipperne var dækket af lomvier, og der var gejrfluglene. De gik langsomt. Jon Brandsson krøb ind på dem med udbredte arme. Den fugl, som Jon fik, gik ind i et hjørne. Men min gik mod kanten af klipperne. Jeg fangede den tæt på kanten. Et fald på mange meter. Lomvierne fløj op. Min fugl løb 40 meter. Den gik som en mand, men bevægede fødderne meget hurtigt. Den begyndte at bevæge sig, da der kom folk op på klippen og lomvier begyndte at flyve. Den holdt sine vinger tæt ind til kroppen. De stak ikke ud. Da jeg holdt den om halsen, stak vingerne lidt ud. Jeg tog den om halsen, og den slog med vingerne. Den sagde ikke noget. Jeg drejede halsen om på den."

Bjørn Harvig: Nej, satans! Og så husker jeg historien sådan som at der faktisk også er et æg i reden?

Bent Lindow: Ja, det var jo et ynglepar. En han og en hun. Og der var faktisk et æg. Og hvad der var sket med ægget, er vi ikke sikker på. Vi ved, at det gik i stykker, men om det er i tumulten, der giver fuglene prøver at stikke af fra fra menneskene eller som nogle historier om, at der bliver trampet på det ved et uheld eller forsætligt. Det har ikke været muligt at afgøre.

Bjørn Harvig: Der er en af historierne, der siger, at de her to fiskere og bønder har en tredje makker med sig, og han halvt snubler i den her rede og træder på ægget og derved, og det ved han formentlig ikke selv. Så slår han, gejrfluglen og racen ihjel.

Bent Lindow: Ja, og det virker lidt underligt...

Bjørn Harvig: Det er en tragikomisk scene det der, Bent.

Bent Lindow: Ja, og det virker lidt underligt, men fordi selv et gejrfugleæg, som der heller ikke er for mange af i samlingerne, ville have været penge værd.

Bjørn Harvig: Så vidt jeg husker, så var dusøren fra den danske købmand jo, at de både kunne være levende og døde. Hvorfor? Hvorfor slå dem ihjel? Hvorfor fanger de ikke to, og holder dem i live? Sådan så man ikke slår denne her art ihjel?

Bent Lindow: Det er nemmere at transportere en død fugl.

Bjørn Harvig: Du tror det er så kynisk.

Bent Lindow: Ja, altså det her handlede om penge. Hvis du har fattige fiskere og bønder, der kan tjene en masse penge på relativt kortsigtet, hvorfor så ikke?

Bjørn Harvig: Ja. Og hvordan havner de dele af de her fugle så i København? Vi har lige stået og kigget på dem. Jamen, ved du det?

Bent Lindow: Ja, fordi Siemsen, Carl Siemsen, købmanden i Reykjavik, han har, hvad hedder det, en aftale med en mand, der hedder [William O. Haggeson], om, at det er ham, der sender de tre fiskere ud, der er mellemmand på mellemmand, det her. Men [Williamur], efter han har fået, hvad hedder det? fuglene af de tre fiskere. Han møder en anden mand, der hedder Christian Hansen, og han giver ham åbenbart bedre tilbud, så dem sælger han til dem i stedet for. Og så bliver, så vidt vi kan følge dem, den næste stoppested for fuglene. Det bliver apoteker Møller i Reykjavik, og så bliver de sendt videre til København. Og her bliver det lidt mærkeligt, fordi det, vi havde som sagt var ni glas, der indeholder indvoldene fra de her to fugle, og derefter har spørgsmålet været, hvad blev der af skeletterne, hvad blev der af skindene? Skeletterne har vi, så vidt jeg kan følge, ingen idé om, hvor er blevet af. Det ene skind blev for nylig bestemt til at være ved Naturhistorisk Museum i Bruxelles i Belgien på grund af dna analyse, hvor man var ved at tage dna fra og hvad hedder det, de bevarede indvolde og så sammenligne det med DNA i skindet og kunne se, at hannen, skindet af han gejrfuglen er i hvert fald endt i Bruxelles. Hun gejrfuglen er muligvis endt på et nordamerikansk museum, måske i Los Angeles, men man har ikke kunnet lave en præcis bestemmelse af, om det er det eksemplar.

Bjørn Harvig: Hvor mange er der tilbage? Ved vi det altså nu, nu stod jeg så på en udstoppet fugl dernede. Hvor mange er der tilbage i verden?

Bent Lindow: Jamen, det er da skræmmende, fordi der er løseligt, hvis vi skal sige friske, altså ikke arkæologisk fundne eller palæontologi udgravet, så tror jeg, der er noget med nogle og 20 skeletter, hele skeletter, relativt hele skeletter og så er der 75 maksimalt 80 udstoppede eksemplarer. Om det er nogle og tyve. Jeg kan ikke huske det præcise tal. Æg. Der er faktisk ikke særlig meget tilbage af en art, der altså kunne tælles i flere hundredetusinder måske 1 million eksemplarer.

Bjørn Harvig: Og nu nævnte du, at de ligger rundt omkring på museer, men også i private samlinger, så det kan også godt være, der ligger nogen derude et eller andet sted, som man måske ikke har styr på.

Bent Lindow: Det kan sagtens være. Der kan sagtens dukke flere op, men der er gået lidt nørdet, altså der er faktisk nogen, der har lavet et register, hvor alle alle kendte gejrfugle, hvad hedder det, skind og æg. Og hvad hedder det, skeletter, de har fået deres eget nummer, uformelle nummer. Ikke sådan officielt katalognummer, som man har fra en samling.

Bjørn Harvig: Og så afslutningsvis, Bent, kan du, og det ved jeg, det er jo et stort spørgsmål, men har vi andre eksempler på fugle, som led samme skæbne som fuglen? Formentlig rigtig mange. Men tænker du om nogen vil kunne komme med et par?

Bent Lindow: Ja, lidt desværre. Og det er det samme igen med store, ikke flyvende eller små ikke flyvende fugle, der lægger et æg ad gangen og som lever på en ø. Så hvis vi nævner i flæng elefantfuglen på Madagaskar, måske den største og tungeste strudsfulg nogensinde med en vægt på over 300 kilo.

Bjørn Harvig: Hold nu op.

Bent Lindow: Udryddede omkring 1000 efter Kristi fødsel af menneskene, da de blev befolkningstæthed på Madagaskar var blevet stor nok. Morfuglene på New Zealands... Store strudsfulge blev udryddet omkring 1400 efter vores tidsregning, og det var ca. 100 år efter Polynesien ankom til øerne. Altså forfædrene til nutidens maori på New Zealand kan man se på på kulstof 14 datering og se den store variation af disse meget interessante strudsfulge, de blev udryddet på 100 år, også nogen der lagde et stort, æg ad gangen, og så enten er der dronten på Mauritius som Mauritius i Det Indiske Ocean, en stor ikke-flyvende due, som nok er blevet fuldstændigt udryddet omkring 1662. Og det gik endnu hurtigere, fordi det tog 300-400 år for menneskene for alvor at få udryddet gejrfuglen op i Nordatlanten. Jamen dronten blev først observeret hollandske søfolk, der kom til Mauritius i 1598 og den sidste rapport... Den sidste beskrivelse af en levende dronning er fra 1662.

Bjørn Harvig: Nej, hvor er det gået hurtigt.

Bent Lindow: Og det var ikke engang, fordi man jagede den, fordi de få beskrivelser vi har dronten, er at det er en stor, det er en hurtig fugl, og den smager ad h til, så det var ikke noget man spiste. Valk vogel kaldte hollænderne dem igen, jeg prøver med dårlige udtalelser i Holland, men den smagte dårligt.

Bjørn Harvig: Hvorfor har man så slået den ihjel?

Bent Lindow: Jamen, det gjorde man heller ikke bevidst, men de hollandske søfolk havde med sig dels rotter på deres skibe, og så havde de også aber med og dronten ved vi lagde et æg i en rede, der lå på jorden, og det var selvfølgelig lidt det samme, som har været med til at udrydde, hvad hedder det, gejrfulgen ude på Funk Island, rotter jager og æder æg, der ligger på ubeskyttet på jorden, og aber kan finde ud af at gøre det samme. Og dronterne, gejrfulgene, morfuglene, elefantfulgene var igennem millioner år tilpasset deres lokale miljø, og så kommer der lige pludselig nye rovdyr. Det være sig mennesker, det være sig rotter, det være sig aber til deres ø, som de ikke kan nå at tilpasse sig til, før det nye rovdyr simpelthen har udryddet, i det her tilfælde ungerne eller de voksne helt.

Bjørn Harvig: Og det er en alt for stor diskussion. Men den er interessant. Hvad er så den naturlige selektion og hvad den unaturlige altså at mennesket kommer. Haha. Den tager vi bagefter, når vi har trykket stop.

Bent Lindow: Det er sit helt eget afsnit i flere følgetonner, tror jeg.

Bjørn Harvig: Jamen, Bent, så vil jeg bare sige tusind tak for, at vi fik lov til at høre nogle spændende historier Og tak for din tid i dag.

Bent Lindow: Selv tak. Og tak fordi jeg måtte være med.

Musik: (Sang)

Bjørn Harvig: Den yderste grænse er produceret af Nikolai Sørensen og Bjørn Harvig fra Vores tid. Redaktør er Troels Donnerborg. En særlig tak til Statens Naturhistoriske Museum. Du kan finde serien og andre spændende historiske podcasts ved at søge på Vores tid i din podcast app.

Musik: (Sang)

Outtro: Du har lyttet til en podcast fra Nationalmuseets mediehus, Vores tid.

Vores Tid – Nationalmuseets Mediehus

15:5 Jagten på den sidste gejrfugl

Produceret af Nikolai Sørensen og Bjørn Harvig for Vores Tid